

**PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Krzysztof Kwiatkowski**

KGP.410.001.06.2019

P/19/001

**WYSTĄPIENIE
POKONTROLNE**

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/19/001 - Wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
Jednostka kontrolowana	Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej Al. Niepodległości 188/192, 00-608 Warszawa
Kierownik jednostki kontrolowanej	Alicja Adamczak, Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej od dnia 1 lipca 2002 r. (dowód: akta kontroli str. 175)
Podstawa prawna	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli – Departament Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji
Kontroler	Monika Kowalska-Rozkosz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KGP/22/2019 z dnia 25 stycznia 2019 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania budżetu państwa na rok 2018, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2018 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań,
- nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych².

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analiza wykonania planu dochodów oraz stanu należności pozostałych do zapłaty na koniec 2018 roku,

¹ Dz.U. z 2019 r. poz. 489. Dalej ustawa o NIK.

² Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm. Dalej *ufp*.

- analiza realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontrola wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowa kontrola wybranej próby wydatków,
- kontrola wybranego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- kontrola wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analiza stanu zobowiązań na koniec 2018 roku,
- analiza prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań.

Opis działań kontrolnych przedstawiono w części V – Wyniki kontroli

III. Charakterystyka kontrolowanej jednostki

Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej³ jest centralnym organem administracji rządowej w sprawach z zakresu własności przemysłowej⁴. Do zakresu jego działania należy m.in.:

- prowadzenie postępowań w sprawie o udzielenie praw wyłącznych dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych oraz topografii układów scalonych,
- prowadzenie rejestrów: patentowego, dodatkowych praw ochronnych, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych oraz topografii układów scalonych,
- zapewnienie źródeł informacji do przeprowadzania poszukiwań i badań o stanie prawnym udzielonych patentów, patentów europejskich, dodatkowych praw ochronnych, praw ochronnych i praw z rejestracji,
- współpraca międzynarodowa w zakresie ochrony praw wyłącznych.

Działalność UPRP finansowana była w ramach części 61 budżetu państwa, której dysponentem był Prezes UPRP. W części tej nie ustanowiono dysponentów budżetu niższych szczebli, nie było też jednostek podległych.

W *ustawie budżetowej na rok 2018*⁵ w części 61 – UPRP zaplanowano dochody budżetowe w wysokości 68 000 tys. zł. Zostały one wykonane w wysokości 74 251,3 tys. zł., co stanowiło 0,02% łącznych dochodów budżetu państwa (379 688 152,1 tys. zł). Limit wydatków w tej części, wynoszący 57 960,8 tys. zł, został wykorzystany w kwocie 57 921,3 tys. zł., stanowiącej 0,01% wydatków budżetu państwa (390 454 270,1 tys. zł).

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 1 327,3 tys. zł (plan 1 451,8 tys. zł).

IV. Ocena

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁶ wykonanie budżetu państwa w 2018 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

³ Dalej: UPRP lub Urząd

⁴ Art. 259 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (Dz.U. z 2017 r. poz. 776, ze zm.).

⁵ *Ustawa budżetowa na rok 2018 z dnia 11 stycznia 2018 r.* (Dz.U. poz. 291).

⁶ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej, stosuje się ocenę opisową.

W toku wymienionych powyżej działań kontrolnych we wszystkich obszarach wskazanych przy opisie celu i zakresu kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Analiza wykonania dochodów budżetowych osiągniętych w 2018 r. (74 251,3 tys. zł) wykazała ich wzrost o 6 251,3 tys. zł (o 9,2%) w odniesieniu do kwoty planowanej (68 000 tys. zł) oraz nieznaczne (o 2,3%) ich zmniejszenie w porównaniu z 2017 r. (75 963,6 tys. zł). Wykonanie dochodów w 2018 r. było wyższe od planu o 9,2% (6 251,3 tys. zł), przede wszystkim ze względu na większą niż planowano liczbę zgłoszeń i wydanych decyzji o udzieleniu ochrony praw wyłacznych.

Struktura dochodów według ich źródeł była w latach 2017-2018 podobna. Podstawową pozycję dochodów stanowiły wpływy z opłat za zgłoszenia i ochronę wynalazków, wzorów użytkowych, znaków towarowych oraz wzorów przemysłowych, ewidencjonowane w § 0690 – *Wpływy z różnych opłat*. Wyniosły one w 2018 r. 73 335,1 tys. zł, tj. 98,8% całości dochodów, a w 2017 r. - 74 604,7 tys. zł, tj. 98,2%. Dochody w kwocie 427,4 tys. zł (zaplanowano 1 tys. zł) uzyskano także w § 0970 – *Wpływy z różnych dochodów*, z tytułu wynagrodzenia (wraz z pochodnymi) oddelegowanych pracowników, refundowane w ramach współpracy z organizacją międzynarodową European Union Intellectual Property Office.

(dowód: akta kontroli str. 3 – 52, 208, 253, 309 - 311)

Według stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. pozostały do zapłaty należności w kwocie 3,8 tys. zł, niższe o 3,7 tys. zł (o 49,3%) niż na koniec 2017 r. (7,5 tys. zł). Zaległości (z tytułu niezapłaconych faktur⁷) wyniosły 3,5 tys. zł i były wyższe o 1,5 tys. zł (75%) niż w 2017 r., w którym wyniosły 2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 254 – 264, 311)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki

2.1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

Zgodnie z *ustawą budżetową na rok 2018* limit wydatków w części 61 – UPRP ustalony został na 55 699 tys. zł. Był on o 408 tys. zł (0,7%) niższy niż zaplanowany pierwotnie na 2017 rok. W ciągu roku, na mocy dziesięciu decyzji Ministra Finansów, z których jedna była decyzją korygującą, dotyczącą przesunięcia kwoty pomiędzy paragrafami klasyfikacji budżetowej, kwota ta została zwiększona z rezerw celowych łącznie o 2 261,8 tys. zł (4,1%), do ostatecznej wysokości 57 960,8 tys. zł. Faktyczne wydatki wyniosły 57 921,3 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W odniesieniu do roku 2017 wydatki były porównywalne, tzn. były wyższe o 1% (662,2 tys. zł).

Przyznana z rezerw celowych kwota 2 261,8 tys. zł była przeznaczona na wydatki bieżące (1 998,1 tys. zł) oraz wydatki na realizację programów z udziałem środków Unii Europejskiej (263,7 tys. zł). Z powyższej kwoty wydanych zostało łącznie 2 234,5 tys. zł (98,8%), w tym 1 993,4 tys. zł (99,8%) na wydatki bieżące oraz

⁷ Faktury dotyczyły wynajmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, sprzedaży wyrobów oraz usług.

241,1 tys. zł (91,4%) na wydatki na realizację programów z udziałem środków Unii Europejskiej, a pozostałą kwotę – 27,3 tys. zł (1,2%) – zwrócono.

Szczegółowym badaniem objęto wykorzystanie rezerwy celowej w kwocie 1 900 tys. zł⁸, stanowiącej 84% sumy zwiększeń. Środki te zostały wydane zgodnie z przeznaczeniem.

Ze środków tych sfinansowano koszty projektu „Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce”⁹, realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, poprzez zakup dostępu do patentowych baz danych, zakup usług serwisu pogwarancyjnego oraz utrzymanie systemu informatycznego, a także sfinansowanie działań na rzecz upowszechniania wiedzy i podnoszenia świadomości w zakresie własności przemysłowej.

W strukturze wydatków według grup ekonomicznych dominowały wydatki bieżące jednostki budżetowej – 56 193,4 tys. zł (97% całości wydatków), z czego wydatki bieżące związane ze współfinansowaniem Projektu Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa wyniosły 241,1 tys. zł (0,4% wydatków bieżących). Pozostała kwota wydatków bieżących – 55 952,3 tys. zł była o 1 116 tys. zł (2%) wyższa w porównaniu z wykonaniem wydatków bieżących w 2017 r. (54 836,3 tys. zł). Wydatki majątkowe (1 636,8 tys. zł) stanowiły 2,8%, a świadczenia na rzecz osób fizycznych (91,1 tys. zł) – 0,2% łącznych wydatków w części 61 – UPRP.

W 2018 r. wydatki majątkowe zgodnie z *ustawą budżetową na rok 2018* zostały zaplanowane w § 6060 – *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* w kwocie 2 100 tys. zł. Wykorzystano 1 636,8 tys. zł (w rozbiciu na § 6050 – *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych* kwotę 80 tys. zł oraz na § 6060 kwotę 1 556,8 tys. zł), co stanowiło 100% planu po zmianach. Ze środków tych dokonano zakupu:

- oprogramowania szkolenia e-learningowego, MS SQL Server Enterprise oraz Manage Engine Exchange Reporter Plus,
- systemu do zarządzania stacjami roboczymi i urządzeniami mobilnymi,
- urządzeń drukujących,
- urządzenia sieciowego do deszyfracji ruchu SSL,
- urządzenia typu firewall,
- przełączników sieciowych,
- zestawu nagłośnieniowego do sali konferencyjnej,
- kopertownicy,
- w ramach § 6050 poniesiono wydatki na modernizację systemu sygnalizacji pożaru funkcjonującego w siedzibie Urzędu Patentowego RP. Zakres prac obejmował m.in. wymianę centrali oraz czujek sygnalizacji pożarowej.

Spośród zaplanowanych wydatków inwestycyjnych, nie zakupiono systemu radiowej ewidencji środków trwałych, przetwornicy prądu do zasilacza centralnego UPS oraz oprogramowania do zarządzania wydrukiem. Jak wyjaśnił Dyrektor Generalny¹⁰ rezygnacja z realizacji systemu radiowej ewidencji środków trwałych wynikała przede wszystkim z konieczności zabezpieczenia środków na sfinansowanie innych zadań w tej kategorii, a także braku możliwości technicznych wdrożenia systemu w planowanym zakresie w obecnej infrastrukturze Urzędu. W związku z powyższym podjęto decyzję o przeznaczeniu tych środków na zakup dodatkowego

⁸ Decyzja Ministra Finansów z dnia 7 lutego 2018 r. MF/FG4.4143.3.19.2018.MF.122

⁹ Projekt nr: POIG 05.02.00-00-004/10

¹⁰ Pismo z dnia 25 marca 2019 r., znak: BF.031.5.2019.

oprogramowania MS SQL Server Enterprise oraz zakup urządzeń typu firewall z trzyletnim wsparciem gwarancyjnym. Rezygnacja z zakupu i instalacji przetwornicy prądu do zasilacza centralnego UPS oraz oprogramowania do zarządzania wydrukiem związana była z pojawieniem się konieczności zakupu nowego wysokonakładowego urządzenia kopiująco-drukującego do druku czarno-białego, które pierwotnie miało być zakupione w 2019 roku.

Szczegółowym badaniem objęto realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 3 077,7 tys. zł, tj. 5,3% wydatków ogółem, udokumentowanych 43 dowodami księgowymi, z których osiem dotyczyło wydatków majątkowych o łącznej wartości 1 475,1 tys. zł (90,1% całkowitej kwoty wydatków majątkowych – 1 636,8 tys. zł). Wylosowana próba zawierała sześć wydatków ze zbadanej rezerwy celowej (na kwotę 709,2 tys. zł) oraz cztery wydatki dotyczące realizacji projektu POPC (na kwotę 30,5 tys. zł, z której z budżetu państwa pokryta została kwota 4,7 tys. zł, Pozostałe wydatki w kwocie 1 602,6 tys. zł stanowiły wydatki bieżące pozapłacowe. Próba do badań została wylosowana metodą monetarną¹¹, dodatkowo jeden wydatek dobrano w sposób losowy. Wyniki kontroli nie wykazały nieprawidłowości. Badane wydatki dotyczyły m.in. zakupu zapór sieciowych, urządzenia sieciowego SSL/TSL, urządzenia wielofunkcyjnego oraz materiałów eksploatacyjnych, zestawów komputerowych i systemu do zarządzania komputerami, dostępu do platformy STN, oprogramowania SQL oraz dostępu do bazy danych ScienceDirec. Dokonane zostały zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów oraz wyboru najkorzystniejszej oferty (art. 162 pkt 3 i 4 *ufp*). Zostały one rzetelnie udokumentowane.

(dowód: akta kontroli str. 228 - 235)

Szczegółową analizą objęto jedno zamówienie publiczne o wartości 13 162,8 tys. zł, przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na „Budowę i wdrożenie Platformy Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego” – wieloletniego projektu dotyczącego informatyzacji Urzędu. Badanie wykazało, że w toku prowadzonego postępowania przestrzegano przepisów *ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych*¹². NIK nie zgłasza zastrzeżeń co do celowości udzielenia zbadanego zamówienia. Na podstawie powyższego zamówienia publicznego w 2018 r. poniesiono wydatki w wysokości 363,8 tys. zł.

W UPRP opracowano *Plan postępowań o udzielenie zamówień publicznych na 2018 r.* oraz zamieszczono go na stronie internetowej. Ponadto zgodnie z art. 98 *Pzp* terminowo, w dniu 8 lutego 2019 r. sporządzono i przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach w roku 2018.

(dowód: akta kontroli str. 358 - 437)

Przeciętne wynagrodzenie w 2018 r. wynosiło 6 437,5 zł i było wyższe o 128,6 zł (o 2%) w porównaniu z rokiem 2017 r. (6 308,9 zł zł).

Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych w UPRP w 2018 r., podobnie jak w 2017 r., wyniosło 522 osoby.

(dowód: akta kontroli str. 240 - 245)

Zobowiązania budżetu państwa w części 61 – UPRP na koniec 2018 r., w całości niewymagalne, wyniosły 3 628,2 tys. zł i były wyższe o 1,1% (401,6 tys. zł) od kwoty

¹¹ Prawdopodobieństwo wylosowania dowodu księgowego jest proporcjonalne do wartości operacji udokumentowanej tym dowodem.

¹² Dz.U. z 2018 r. poz. 1986, ze zm. Dalej: *Pzp*.

zobowiązań na koniec 2017 r. (3 226,6 tys. zł). Powstały głównie z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 r. (1 747,5 tys. zł) i naliczonych składek na ubezpieczenia społeczne, płatnych w styczniu 2018 r. (1 176,5 tys. zł). Dotyczyły także niezapłaconych na dzień 31 grudnia 2018 r. faktur z tytułu dostaw towarów i usług oraz inwestycji realizowanych w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na łączną kwotę 278,1 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 292)

Prezes UPRP, w ramach obowiązków wynikających z art. 175 ust. 1 i 2 *ufp*, na bieżąco dokonywał analizy stopnia wykonania budżetu oraz efektywności i skuteczności realizacji zadań, jakie powinny być wykonywane w związku z działalnością Urzędu.

Analizy wykonania budżetu w zakresie prawidłowości i terminowości pobierania dochodów przeprowadzane były po zakończeniu każdego miesiąca w postaci szczegółowych zestawień przekazywanych przez Głównego Księgowego departamentom realizującym dochody budżetu, a także poprzez kwartalne informacje o stopniu realizacji budżetu, przekładane Prezesowi UPRP oraz Dyrektorowi Generalnemu.

Analizy wydatków były przeprowadzane w sposób ciągły, poprzez akceptację i zatwierdzenie każdorazowego zakupu przez dyrektora komórki organizacyjnej realizującej wydatek oraz Głównego Księgowego, a także okresowo – w postaci miesięcznych zestawień realizacji wydatków w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej oraz kwartalnych informacji o stopniu realizacji budżetu.

Efektywność realizacji planu w układzie zadaniowym oceniana była m.in. poprzez bieżące monitorowanie realizacji wydatków w układzie zadaniowym w porównaniu z planem oraz poprzez miesięczne i kwartalne zestawienia, obejmujące zarówno dane finansowe, jak też stopień realizacji celów i mierników. Informacje o realizacji poszczególnych mierników przekazywane były przez poszczególne komórki organizacyjne odpowiedzialne za ich realizację.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalone
nieprawidłowości

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej w części 61 – UPRP nie został ustalony limit wydatków budżetu środków europejskich.

Opis stanu
faktycznego

Prezes UPRP w 2018 r. realizował projekt *Platforma Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego* w ramach porozumienia¹³ z dnia 27 lipca 2017 r. zawartego z Centrum Projektów Polska Cyfrowa¹⁴. Przedmiotem porozumienia jest informatyzacja i usprawnienie procesów związanych z ochroną własności przemysłowej oraz poszerzenie zakresu spraw, które klienci Urzędu będą mogli załatwić drogą elektroniczną. Projekt ma być realizowany do lipca 2020 r., a jego wartość wyniesie 21 212 tys. zł, z których 3 260,3 tys. zł (15,37%) ma zostać sfinansowanych ze środków budżetu państwa, a 17 951,7 tys. zł (84,63%) z budżetu środków europejskich. Na podstawie siedmiu decyzji Ministra Finansów, UPRP na wydatki związane z realizacją projektu (część finansowaną z budżetu środków europejskich) w 2018 r. otrzymał z rezerw celowych kwotę 1 451,8 tys. zł, z której wydatkowano

¹³ Porozumienie o dofinansowanie nr POPC.02.01.00-00-0058/17 podpisano w ramach konkursu o numerze POPC.02.01.00-IP.01-00-004/16 ogłoszonego dla działania 2.1 – Wysoka dostępność i jakość e-usług publicznych; dalej: Porozumienie.

¹⁴ Dalej: CPPC, Instytucja Pośrednicząca podległa Ministrowi Cyfryzacji.

1 327,3 tys. zł, tj. 91,4%. W odniesieniu do roku 2017 wydatki były wyższe o 1 032,9 tys. zł (450,8%). Największe kwoty przeznaczono na wynagrodzenia zespołu projektowego i kadry zarządzającej projektem (wynagrodzenia osobowe członków korpusu służby cywilnej - 683 tys. zł oraz wynagrodzenia osobowe pracowników - 189 tys. zł) wraz ze składkami na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, a także na szkolenia członków korpusu służby cywilnej (293,4 tys. zł).

W celu zatwierdzenia i refundacji wydatków kwalifikowanych w 2018 r. Urząd złożył do Instytucji Pośredniczącej sześć wniosków o płatność na łączną kwotę 1 189,6 tys. zł¹⁵ (z budżetu UE – 1 006,8 tys. zł oraz budżetu państwa – 182,8 tys. zł). Jeden wniosek na kwotę 347,9 tys. zł (z budżetu UE – 294,4 tys. zł oraz budżetu państwa – 53,5 tys. zł) dotyczył wydatków poniesionych w 2017 r., jeden miał charakter sprawozdawczy, a cztery, na łączną kwotę 841,7 tys. zł (z budżetu UE – 712,3 tys. zł oraz budżetu państwa – 129,4 tys. zł), dotyczyły wydatków z 2018 r. Wszystkie wydatki przedłożone w ww. wnioskach zostały zaakceptowane przez CPPC.

Pozostałe wydatki poniesione w 2018 r. zostały ujęte we wniosku na kwotę 726,7 tys. zł (z budżetu UE – 615 tys. zł oraz budżetu państwa – 111,7 tys. zł), który został złożony do CPPC w dniu 14 stycznia 2019 r. i do dnia zakończenia kontroli NIK nie został zweryfikowany przez Instytucję Pośredniczącą.

Zawarte w Porozumieniu przepisy dotyczące zasad rozliczania wydatków przewidują m.in., iż „każdy wydatek kwalifikowany poniesiony od dnia zawarcia Porozumienia powinien zostać ujęty we wniosku o płatność przekazywanym do Instytucji Pośredniczącej w terminie do 3 miesięcy od dnia jego poniesienia.”¹⁶ W realizowanym projekcie wystąpił jeden przypadek przedłożenia do rozliczenia do Instytucji Pośredniczącej wydatku¹⁷ po upływie trzech miesięcy od daty jego poniesienia. Faktura na kwotę 15 tys. zł została przez UPRP opłacona 19 czerwca 2018 r., a do rozliczenia przedstawiono ją w dniu 15 października 2018 r., z prawie miesięcznym opóźnieniem. Instytucja Pośrednicząca zweryfikowała i uznała wydatek za kwalifikowalny, nie zgłaszając do niego żadnych uwag. Jak wyjaśniła Dyrektorka Generalna¹⁸ opóźnienie powstało „na etapie wdrażania nowej osoby, odpowiedzialnej za przygotowywanie wniosków o płatność i przejmowania obowiązków od poprzedniego Kierownika Zespołu Wsparcia”.

NIK zwraca uwagę, iż przedstawienie wydatków po upływie trzymiesięcznego terminu wskazanego w Porozumieniu, może powodować uznanie przez Instytucję Pośredniczącą wydatku za niekwalifikowany.

Szczegółową kontrolą objęto wydatki w wysokości 25,8 tys. zł (1,9% łącznych wydatków z budżetu UE). Przeznaczono je, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz celami i zasadami określonymi w wytycznych POPC, na szkolenia administratorów w ramach projektu PUEUP.

(dowód: akta kontroli str. 128 – 134, 177 – 179, 209 - 216)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁵ POPC zakłada podział kosztów kwalifikowanych według następującej proporcji: budżet UE – 84,63% oraz budżet państwa – 15,37%.

¹⁶ § 5 ust. 3 Porozumienia

¹⁷ Faktura 2734/2018/WAR dotycząca kosztów uczestnictwa osób zaangażowanych w realizację projektu POPC w szkoleniu Agile Project Management Foundation.

¹⁸ Pismo Dyrektora Generalnego z dnia 25 marca 2019 r., znak: BF.031.5.2019.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu faktycznego

UPRP wykonywał budżet państwa w układzie zadaniowym w ramach dwóch funkcji państwa: Nr 6 – *Polityka gospodarcza kraju* oraz Nr 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic*.

W ramach funkcji 6 – *Polityka gospodarcza kraju* było realizowane jedno zadanie - 6.1 – *Wsparcie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*, dla którego określone zostało jedno podzadanie – 6.1.6 – *Wykonywanie czynności z zakresu ochrony praw własności intelektualnej*. Celem podzadania było zapewnienie ochrony przedmiotom własności przemysłowej oraz upowszechnianie wiedzy i informacji na jej temat.

Planowane wydatki na to podzadanie miały wynieść pierwotnie 55 698 tys. zł, a następnie – w wyniku zwiększenia budżetu przez Ministra Finansów – 59 411,6 tys. zł, w tym 57 959,8 tys. zł z budżetu państwa oraz 1 451,8 tys. zł z budżetu środków europejskich. Miernikiem jego realizacji była *Liczba chronionych przedmiotów własności przemysłowej*. Planowana wartość to 240 675 sztuk. Ostatecznie miernik wykonano w 101% (chroniono 244 495 przedmiotów własności przemysłowej), przy wydatkowaniu 59 247,6 tys. zł (57 920,3 tys. zł z budżetu państwa oraz 1 327,3 tys. zł z budżetu środków europejskich), tj. 99,7% zaplanowanej kwoty.

W ramach funkcji 11 – *Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic* UPRP realizował podzadanie 11.4.2.W – *Pozamilitarne przygotowania obronne*, w ramach zadania 11.4 – *Gotowość struktur administracyjno-gospodarczych kraju do obrony państwa*. Celem podzadania było zapewnienie możliwości realizacji zadań obronnych przez organy administracji publicznej i przedsiębiorców. Jako miernik realizacji przyjęto relację liczby przeszkolonych osób do ogólnej liczby osób zaplanowanych do przeszkolenia, który zaplanowano na 100%, przy wydatkach 1 tys. zł. Osiągnięta wartości miernika i wydatkowana kwota były zgodne z założeniami.

(dowód: akta kontroli str. 438 - 454)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w zakresie wydatków poniesionych w 2018 r. oraz wykonanie planu w układzie zadaniowym przez kontrolowaną jednostkę. Urząd dokonywał wydatków terminowo i celowo, osiągając zamierzone efekty rzeczowe.

3. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych sprawozdań za 2018 r. przez dysponenta części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),

- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2018 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

(dowód: akta kontroli str. 247 - 297)

Kwoty wykazane w sprawozdaniach budżetowych kontrolowanej jednostki były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania te zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

W wyniku stwierdzenia przez Urząd błędu polegającego na mylnym zaewidencjonowaniu kwoty operacji księgowej, złożono korektę sprawozdania Rb-23 o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych, zmniejszając o 12 zł pozycję nr 56 – *Informacje o środkach na rachunkach pozostałych*. Korekta została złożona terminowo, w dniu 22 marca 2019 r.

Wykorzystywane w UPRP aplikacje i systemy informatyczne oraz system kontroli zarządczej zapewniały prawidłowość sporządzania sprawozdań. Odpowiedzialność za poszczególne etapy sporządzania, nadzoru, weryfikacji i zatwierdzania sprawozdań potwierdzana była zapisami w kartach pracy oraz w regulaminie wewnętrznym Biura Finansowo-Księgowego Urzędu.

Ustalone
nieprawidłowości
Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe.

VI. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w realizacji budżetu państwa w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej w 2018 r. Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

VII. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 *ustawy o NIK* kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2019 r.

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Krzysztof Kwiatkowski

.....
Podpis